

Bunkerbåten på Dalarö

Under invigningen av sommarutställningen på Dalarö Skärgårdsmuseum i juni hördes en röst utropa: "Men den där har ju pappa gjort!" Skribenten blev nyfiken och förstod att man talade om det lod med hålpipa som Anders Franzén använde för att ta upp träprover från skrov på havsbotten. Det visade sig vara en dotter till

David Dillner som upptäckt pappas lod i en monter på museet. Nyfikenheten ledde senare till ett samtal med David om hans mångåriga verksamhet som bunkerbåtsskeppare, bränsleförsäljare och "mångsysslare" på Dalarö under 50- och 60-talen.

David Dillner bor i dag på ett sätt som verkligen anstår en gammal sjöfartsman i nya Hammarby sjöstad med jättefönster och elegant trädäck ut mot sjön. Lägenheten är smyckad med vackra gamla fartygsrattar, lod och loggar och mycket annat. Tvärs över vattnet ligger den församling på söder, Sofia, där han föddes för 81 år sedan.

Hans intresse för sjöfart och båtar är genuint och har präglat hela hans liv. Bara ett drygt halvår efter det han genomgått en besvärlig hjärtoperation 1994, följde han med på en expedition från världens sydligaste stad i Sydamerika på ett ryskt forskningsfartyg till Antarktis, en fantastisk upplevelse han inte velat missa.

Vid 14,5 års ålder började han som smedlärling och blev riktig smed vid 26 år. Sedan läste han för skepparexamen och skaffade ett litet träfartyg som han mestadels gick med i mälartrafik mellan Stockholm och Enköping.

David berättar: Under 50-talet hade fartygstrafiken ökat kraftigt genom skärgården. Mängder av småtonnage, mest tyskar men också holländare, danskar och en del svenskar gick inomskärs utefter kusten. Dom behövde ofta kompletteringsbunkra på genomresan och det gav mig idén att sätta igång med oljeförsäljning från bunkerbåt vid passagen av Dalarö. Båtarna var ibland så små att jag undrade vad dom hade här uppe att göra i isen, säger David. Dom kunde vara på

några hundra ton och knappt ha någon fribord alls. Ibland var dom nedisade och i ynkligt skick men det var duktigt sjöfolk som kunde ta sig in i Söderarm och gå hela vägen till Landsort i den värsta tjocka man kan tänka sig. Dom skaffade tidigt enkla radarapparater och lärde sig navigera med dem på ett mästertligt sätt, säger David. En gång ringde en skeppare från Söderarm och ville beställa bunker till eftermiddagen. Han angav en beräknad ankomsttid med full fart trots att skärgården låg vit av dimma hela vägen. Han var där på klockslaget!

David och en kompis svetsade själva samman tanken. Den sänktes sedan ned i lastrummet på det gamla träfartyget som därmed förvandlades till bunkerbåt

Jag startade 1953 och då hade jag själv tillsammans med en kompis svetsat till en oljetank och sänkte ned i det gamla lastfartyget. Jag skrev kontrakt med Svenska BP som ägde Amerikahuset och vi gjorde en bunkerstation 1956-57 genom att ställa tre stycken 50 kubiketers cisterner i sandbädd i en ursprängd grop uppe på berget bredvid huset. Sedan gick ledningssystemet ner efter bergväggen till hamnen där min båt låg. Jag bodde själv i Amerikahuset med min familj i många år, fru och fyra döttrar.

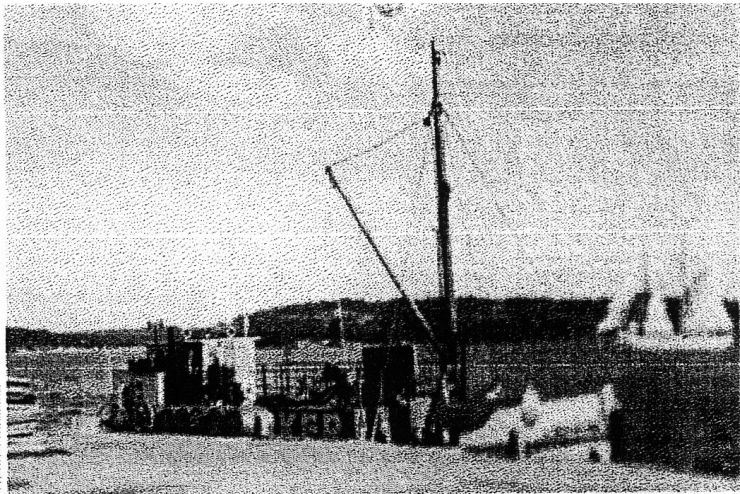
Bunkring dygnet om

Båten låg först vid lotsbryggan, sedan vid hotellbryggan och så småningom vid egen kaj som vi byggde. Den finns kvar än. Bunkringen skedde vanligen under gång. Vi mötte ofta upp på Jungfrufjärden för dom som kom norrifrån, krokade fast vid långsidan och kopplade slangarna. Så hängde vi med under nedsatt fart, 4-6 knop, och kopplade loss neråt Mysingen eller tidigare. Natt och dag höll vi på. När det var som mest att göra sålde jag bränsle och smörjoljor för 56 millioner kronor på ett år. Jag kompletterade med en mindre

båt och hade periodvis en, ibland två anställda. Vi hämtade själva oljan i Gåshaga med bunkerbåten. Ibland kom dessutom ett tiotal tankbilar landvägen för att fylla på våra tankar när vi inte klarade leveranserna på annat sätt. Omkring 1969-70 sa jag upp avtalet med BP och började köpa olja från annat håll. Det skulle jag gjort tidigare, för först då blev rörelsen ordentligt lönsam.

Som service levererade vi också färskvatten som jag fick hämta så mycket jag ville vid brandbryggan. Det var trångt och bökigt att gå in där och hämta men det gick om man förstod att utnyttja maskin och roder rätt. För att klara det där jobbet fick man slänga all rädsla överbord!

Bunkerbåten vid Hotellbryggan. En av Flottans övningsskonerter passerar norrut

Bilden till vänster. Anders Franzén fick mycket hjälp av David Dillner i sitt arbete. Här tas bunkerbåten till hjälp för att bärga vrakdelar från vattnet vid Aspö
